

De wereld zoals hij haar zag

Een paar jaar geleden gaf Tobias mij deze tekening. We zaten in dezelfde vriendengroep op school, al zat ik een jaar lager dan de rest. Tijdens de zomervakantie van 2048 gingen we vaak met zijn allen naar het strand bij het Oldambtmeer, alleen hij ging nooit mee. Hij ging dan naar het beekdal, om te tekenen. Ik was nieuwsgierig en vroeg hem of ik met hem mee mocht.

We fietsten naast elkaar. Het was nog geen middag toen we 'Wedderveer' in reden, maar de zon brandde al op onze blote armen. We reden langs de bomen aan de Westerwoldse Aa. We namen een zijpaadje dat naar het beekdal liep en uiteindelijk kwamen we uit op de plek waar de rivier zich splitste. Tobias pakte zijn potlood en schetsblok uit zijn tas, plofte in het gras en boog zich voorover. Ik ging een stuk achter hem zitten. In de schaduw van een struik. Zijn witte shirt zat strak om zijn brede schouders en de glans van zijn donkerblonde haar stak af bij het dorren gras. Met zijn ijzig blauwe ogen staarde hij de verte in en begon te schetsen. Als Tobias tekende keek hij anders naar de wereld. Met bewondering en een tikkeltje arrogantie, alsof de plek waarop hij zat de allermooiste was.

'Waarom hou je zo van tekenen?'

Ik hou van de natuur. En door te tekenen word ik gedwongen heel precies naar haar te kijken.'

'Waar kijk je dan precies naar?'

'Naar het riet dat tegen de horizon in strijkt, de rivier die de verte in reikt en de weerspiegeling van de heldere lucht in het water,' zei hij en staarde voor zich uit alsof hij zo de wereld even tot stilstand kon brengen. Ik liet hem zijn gang gaan en probeerde de wereld te zien zoals hij haar zag.

'Ze zeggen dat het een kwestie van tijd is voordat alles hier verdwenen is. Geloof jij dat?'

Tobias keek me strak aan.

'Het beekstelsel past zich toch altijd aan? En ze werken toch aan nieuwe waterwerken?'

'Ja, maar wat als het beekstelsel het niet meer kan bijbenen? Of de bouw van de waterwerken niet snel genoeg gaat? Dan komt het landschap onder water te staan.'

'Wil je daarom nooit mee naar het strand?'

'De struiken, de bomen, de dieren, nu is alles er nog. Kon ik maar iets doen om ervoor te zorgen dat de natuur hier voor altijd zou blijven bestaan.'

Ik kroop naar hem toe en streelde hem over zijn bovenarm.

‘Je kunt de verantwoordelijkheid van de opwarming van de aarde niet alleen dragen, Tobias.’

Hij maakte korte knikjes met zijn hoofd en zijn onderlip trilde. Mijn woorden konden hem niet kalmeren, toch moest hij het ermee doen. We wisten allebei dat hij de natuur niet in zijn eentje kon redden. Ik boog naar voren, legde mijn arm in zijn nek en trok hem naar me toe. Terwijl we kusten proefde ik een zoute druppel op de rechterzijde van mijn bovenlip. Als hij zo veel van haar hield, dan leek het me niet erg om op de tweede plaats te komen.

Tijdens deze wekenlange hittegolf gingen wij samen de natuur in. Om naar haar te kijken, om in het gras te liggen, te praten, te knuffelen, te kussen en te vrijen. Het strand was ver weg, totdat op een morgen Tobias niet reageerde op mijn berichten, hij zijn telefoon niet opnam en ik bij hem thuis aanbelde. Zijn vader deed open.

‘Dag Willemijn. Tobias is vanochtend vroeg gevraagd om mee te helpen bij het afwateringskanaal. En tja, als hij ook maar iets kan doen om de natuur hier te redden, dan doet hij dat. Dat begrijp je wel toch?’

Een baantje? Daar had hij helemaal niets over gezegd?

‘Willemijn?’

‘Nee meneer, dat geloof ik. Weet u waar hij is gaan werken?’

‘Ze kwamen hem ophalen met een busje. Volgens mij bij Termunten. Ze willen daar een extra kanaal graven. Voor wanneer de storm komt.’

‘De storm?’

‘Ja, in het najaar verwachten weervoorspellers een storm vanuit het Noorden die zo krachtig is dat die hele dorpen zal overstromen. Had je daar nog niet van gehoord?’

Met open mond schudde ik mijn hoofd.

‘Maar er zijn ook mensen die denken dat het allemaal een fabeltje is.’

Ik sloot mijn mond, slikte en knikte, en liep naar mijn fiets.

‘Dag Willemijn.’

Ik stak mijn hand op en pendelde weg. Zodra ik de hoek om was stampte ik op de pedalen. Hoe kon het dat Tobias was gevraagd om te komen helpen bij het afwateringskanaal? Dan moet hij toch gesolliciteerd hebben? De zon brandde weer net zo hard op mijn armen als die eerste ochtend dat ik met hem naar het beekdal fietste. Toch bleven de trappers snel om hun as draaien en mijn benen verzuurden nauwelijks. Terwijl ik langs het Oldambtmeer reed

liep het zweet over mijn rug. Misschien moest ik mezelf eerst even onder water dompelen, voordat ik Tobias onder ogen kwam. Ik zocht een plekje op het strand, kleepte me uit tot aan mijn ondergoed en ging het meer in.

‘Willemin?’

Het waren Samira en Fleur.

‘Wat doe jij hier? Je bent hier al weken niet meer geweest,’ vroeg Samira.

‘Ik kwam even snel afkoelen.’

‘Waarom ga je nooit meer mee?’

‘Ik had andere dingen.’

‘Ja, je was met Tobias zeker. Hebben jullie iets?’

‘Nou...’

‘Jullie hebben wel al geseekt toch? Lekker in de natuur, bij het beekdal? Michael vertelde dat Toby dat zelf gezegd heeft. Was het fijn?’

De meiden giechelden.

‘Ik moet ervandoor. Spreek jullie snel,’ zei ik en draaide me om. Mijn benen voelden plotseling zwaar. Met al mijn kracht duwde ik mezelf vooruit, door het water, naar het strand, weg van Samira en Fleur. Eindelijk was ik er. Ik trok mijn kleren aan, pakte mijn fiets en reed naar Termunten. Vanuit de verte klonken het geknal van metaal en het gebrom van zware machines. Pas helemaal aan het einde van de lange weg ernaartoe zag ik hoe de steigers en kraanmachines als krassen op het uitzicht over het open water stonden. Op de stalen stellingen stonden mannen te timmeren en te boren. Al snel kwam een jongen met brede schouders mijn kant op. Toen ik zeker wist dat het Tobias was, zwaaide ik naar hem. Hij zwaaide niet terug, hij lachte niet eens.

‘Wat doe jij hier?’

‘Ik wist niet dat je een baantje had.’

‘Een paar maanden geleden heb ik gesolliciteerd. Eerst vonden ze me te jong, maar ze hebben nu extra mensen nodig, vandaar dat ik mee mocht. Gaaf hè?’

‘Waarom had je dat niet even laten weten?’

‘Sorry, ik had er gewoon niet aan gedacht.’

‘En wij. Zien wij elkaar nog?’

‘Ik moet vanaf nu elke dag vroeg op en het is hard werken. Als ik het goed doe, mag ik binnenkort mee naar de nieuwe waterwerken bij Eemshaven. Daar wil ik mijn best voor

doen, dat begrijp je wel toch?’

‘Tegen wie heb jij allemaal verteld dat wij seks hebben gehad.’

‘Hoezo?’

‘Ik kwam Samira en Fleur tegen en ...’

‘Tobias, we moeten verder!’ riep een man met zware stem.

‘Ik moet ervandoor Willemijn, sorry.’

Tobias draaide zich om en liep weg. Voor de zekerheid ging ik op een afstand staan. Mijn buik deed zeer, alsof er een wond zat, die alle energie naar zich toetrok om te helen. Al geloofde ik er zelf niet in, dat helen. Uiteindelijk kon ik niets beters bedenken dan mezelf naar mijn fiets te brengen. Het lukte. Stapje voor stapje. De terugweg duurde wel drie uur, maar ik was thuis. Shit. Mijn ouders. Allebei in de keuken.

‘Ha meid. Daar ben je,’ zei mijn moeder met een sissende pan in haar hand.

‘Ja, eindelijk. We willen je iets vertellen,’ zei mijn vader die wat op zijn tablet zat te lezen.

‘Eergisteren heeft iemand een redelijk bod op ons huis gedaan. Op het moment is het niet gemakkelijk om ons huis nog te verkopen, nu de weersvoorspellers het hebben over een storm die hier alles zal platgooien. Dus we hebben het bod geaccepteerd. Dat begrijp je wel toch?’

‘Wat lult iedereen toch over die storm?’

‘Ja, dat is op tv geweest. Heb je dat niet gezien?’

‘Nee, ze is alleen maar met die jongen bezig,’ zei mijn moeder.

‘En waar moeten wij dan heen, pap?’

‘Naar een plek waar het veilig is. Wij zaten aan een dorpje bij Enschede te denken, daar is ruimte en zijn de huizen nog betaalbaar.’

‘Enschede? Wat moeten we daar? We kunnen toch gewoon hier blijven. Ze zijn extra kanalen aan het graven en waterwerken aan het bouwen. We moeten juist hier blijven, om te helpen.’

‘Liefje, het is alleen maar een kwestie van tijd voordat het water hier door de straten stroomt. De zeespiegel stijgt te hard.’

‘Wat zit er in de pan?’ vroeg ik met een knik naar mijn moeder. ‘Biefstuk? Dus jullie gaan er al vanuit dat Westerwolde onder water komt te staan. En dat willen jullie vieren met een stuk rundvlees?’

‘Oh ja, nu wil je opeens helpen om de omgeving te redden, en dan ben je ook nog eens vegetariër geworden? Dat komt zeker door die jongen.’

‘Mam, hou nou eens op over Tobias! En pap, jullie willen zo maar weggaan! En ik moet het allemaal maar begrijpen! Ik moet het allemaal maar van iedereen begrijpen!’

‘Willemijn, waar ga je heen?’

Ik fietste naar het beekdal bij Wedderveen en plofte daar in het gras. Ik dacht aan mijn eerste dag met Tobias, aan wat hij zei toen ik hem vroeg waarom hij zo graag tekende, en aan hoe bang hij was dat de natuur zou vergaan. Over mijn wang rolde een traan. Ik dacht aan al die andere keren dat ik met hem samen was. Langzaam ging de zon onder. Ik veegde mijn tranen weg om de wereld te kunnen zien zoals hij haar zag, maar mijn zicht werd wazig en ik begon weer te huilen. Hard te huilen, totdat het donker werd, alleen, daar waar de rivier splitste.

De volgende morgen ging ik weer naar Termunten. Ik moest erheen om Tobias te zeggen dat het me speet en hem vertellen dat ik hem zou steunen. Na dik twee uur fietsen in de brandende zon zag ik Tobias op een hoge steiger staan met zijn gezicht naar de open zee. Ik stelde me zijn ijzig blauwe ogen voor. Hij hield van haar, de natuur. Daar kon ik niet tussen komen. De rest van de zomervakantie kwam ik elke dag terug om Tobias te zien staren, op afstand, zodat hij me niet kon zien.

Na de zomervakantie kwam Tobias niet meer naar school. Samira en Fleur vertelden me dat hij vrijstelling kreeg om bij het afwateringskanaal te blijven werken. De eerste dagen vond ik het verschrikkelijk dat ik hem nooit meer zag, maar langzaam ebde dat gevoel weg. Ik vertelde mezelf dat Tobias een klootzak was, omdat hij me als een baksteen had laten vallen en iedereen over ons verteld had. Het enige waar ik hem dankbaar voor was, was dat hij mij had laten inzien dat vriendschappen, liefde, de natuur, de wereld, oftewel alles uiteindelijk verwaterde.

Op een middag vond ik een enveloppe op de deurmat. Er zat een tekening in van het beekdal. Twee weken liet hij niets van zich horen en dan opeens dit. Zonder bericht of niks.

De klootzak!

‘Meisje, wat is er?’ vroeg mijn vader.

‘Niks. Wanneer gaan wij eigenlijk verhuizen.’

‘Hoezo?’

‘Ik wil weg hier.’

‘We moeten over een maand ons huis uit, en we hebben eergisteren een bod gedaan op een huis vlakbij Enschede.’

‘Waarom hebben jullie daar niks over gezegd.’

‘We wilden het eerst rond hebben. Wil je foto’s zien van het huis?’

‘Ja.’

Mijn vader liet een rijtjeshuis zien dat in een knus straatje stond midden in een dorpje. Wat zou het lekker ver van Tobias vandaan zijn. Wel erg ver. Mijn oogleden trilden en de foto’s vertroebelden.

‘Wat is er liefje?’

Zonder antwoord te geven viel ik in mijn vaders armen.

Het lukte me bij Tobias weg te blijven. Daarbij hielp het weer me met haar regenbuien, windstoten en onweer. Wanneer ik dan op mijn kamer zat en toch aan Tobias dacht, zocht ik op internet het nieuwe huis op, dat we inmiddels gekocht hadden. Een maand later, op een zaterdag, was het tijd om te verhuizen. Al mijn spullen stonden keurig in dozen op mijn kamer. Ik liep naar beneden.

‘Vandaag geeft het KNMI code rood af voor Noord Nederland,’ zei de weerman op tv. ‘Er wordt daar een storm verwacht die de nieuwe waterwerken flink zal uittesten. Inwoners van de Waddeneilanden, Groningen en Friesland worden aangeraden richting het Zuiden te vertrekken. Mocht u de mogelijkheid hebben, ga dan alsnog.’ Zou Tobias dit weten? Ik pakte mijn telefoon en stuurde hem berichten. Maar één vinkje. Ik belde hem. Hij nam niet op. Ik rende naar buiten en sprong op mijn fiets. Zo hard als ik kon trapte ik tegen de wind in, die dan plots weer draaide en me regelrecht naar hem toe bracht. Boven me was de lucht grijs vermengd met zwart en donkerbruin. Alsof de wolken met elkaar in gevecht waren om wie er als eerste mocht uitbarsten. Bij het Oldambtmeer werd het windstil. Ik duwde op de pedalen. De eerste druppels vielen. Ik snelde verder. De steigers en bouwmachines kwamen in zicht, de regen kletterde op straat, en het begon weer te waaien, zo hard, dat het leek alsof de wind me terugduwde. Ik stopte. Op de steiger was iemand. Vanaf deze afstand kon ik niet goed zien wie, maar het moest een jongen zijn, die met zijn gezicht naar het open water stond.

'Tobias!'

Aan de horizon dreunde de donder en alles om me heen werd donker, bijna zwart.

'Tobias! Kom! We moeten weg!'

Een bliksemschicht knalde in het open water en de golven gutsten tegen de steiger, die kraakte en piepte. Tobias klampte zich vast aan een paal. Opnieuw wilde ik zijn naam roepen, maar ik kwam niet verder dan fluisteren. De regendruppels spatten op mijn wangen, de wind blies tegen mijn borst, en de golven klotsten in de branding. Wat moest ik doen? Weer dreunde het gedonder alsof de lucht de aarde door elkaar ging schudden en een tel later flitste de bliksem vanuit de hemel. Een muur van water trok zich op tot een vloedgolf en ging recht op de steiger af, alsof ze hem kwam halen. Tobias spreidde zijn armen. Ik kon niets anders doen dan toekijken. De golf ramde tegen de steiger. Ondanks het geweld leek alles even stil te staan, en toen zag ik het, de wereld zoals hij haar zag.

Even later trokken reddingswerkers mij een busje in.

Diezelfde middag nog haalden mijn ouders me op uit het ziekenhuis en vanaf daar reden we meteen door naar ons nieuwe huis. Sindsdien ben ik niet meer teruggegaan naar Westerwolde en ik heb Tobias nooit meer durven bellen. Deze tekening is het enige wat ik van hem heb. En hij is niet eens af.